

Sy-li spěval,
Piłnje dźělał,
Strowja ēe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swěrnje dźělaš
Wśedne dny;
Dźeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ēi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ēe. F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Esmblerjez knihicžisčerni a placzi schtwórtlětne 2.— hr. s portom 2.50 hr.

14. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Matth. 7, 24—27.

Wo mudrymi mužu rěči Knjes. Hdyž hevák čłowjekojo wo tajkim žlyſcha, potom drje s hromadami k njemu kchwataju, ale žaneje pomožu, žaneje rady ja to, sa čož tajku pytaju, nje-namakaju; jeno to pschezo ſhonja, so žu tamini mudri doſč, jich wo jich pjenjesh pschinjescz. Wjele niſniſcho, hacž k taſ mjenowanym mudrym ludžom kchodzicž, je: žam mudry muž, mudra žona ſo ſežiniež ſa njebjefte kraleſtvo, taſ, ſo ſwoje wěczne ſbože na dobrý twjerdy ſakkad ſaložiſh, a to žamo ſo eži wſacž njemóže. Tuž žlyſchmy to praſchenje:

Mudry muž, mudra žona, no džyl ſo tajki ſežiniež?

Khryſtuſ praji nam: 1. hdy tajzy budžemy;

2. hdy budže ſo pschede wſchém poſkaſacž, hacž tajzy ſymy.

1. „Schtóž te moje žlowa žlyſchi a ežini je, teho pschiru-nam ja mudremu mužej, kiž je ſwoj dom na ſkalu wutwaril“. So Khryſtuſowe žlowo ſtihim, to je to přenje, ſhtož Khryſtuſ ſot naž ſebi žada, a to je wopravdze tež to najſhnad-niſche, ſhtož tón wulki Bóh ſot naž ſebi žadacž móže. Hízom, hdyž njebjchmy na čłowjeka, kiž ſ nami rěči, chyli poſluchacž, býchmy ſ tym wopokaſali, ſo jeho njecžesczimy. A na Bóha nochylí ſedžbowacž? Chyli wopravdze ſebi myſlilež, ſo budže Bóh tajke njecžesczenje lubicž dacž, abo ſo wón jenož k temu rěči, ſo njebj nichto na njeho poſluchaſe, hdyž býchti wopravdze tajzy njeroſonini čłowjekojo byli, kiž býchti ſebi tajke myſlili, hízom ta khwalba, kotrež Khryſtuſ Mariji dawa, jaſo k jeho nohomaj na jeho rěč poſluchasche, by jim něſchtto druhe dyrbjala prajicž.

A kaž chyli m y žohnowanje ſot jeho žlowa měč, hdyž nje-býchmy jo chyli žlyſchecž? Najwyſchſche ſbože ſa čłowjeka žane ſbože njeje, hdyž jo ſebi njecha pschizpicž. Taſ wostanje tež naj-kráſniſche žlowo, Bože žlowo, bjes kóždeho žohnowanja ſa čłowjeka, hdyž jo do ſwojeje wutroby pschijecž njecha. Ale ach, jich wjele oni wjazy ſwólniwyh yjeje, wulkeho Boha žlyſchecž, ſe Samuelom rjez: rěč, twój wotrocž žlyſchi. Wjele bliże leži jim druhe žlowo: ſchtó je tón knjes, ſo bých ja dyrbjal poſluchacž na jeho hłóž? Starſhi žadaju drje ſot ſwojich džecži, ſo býchti na nich poſluchale, poſluchaju drje tež husto — a druhy kaſ jara! — na ſwoje džecži, ale na wulkeho wótza wſchitkach, ežlowiskach, džecži njepoſluchaju. Na tajkich, kiž ſo ſa mudrych wu-dawaju, ſedžbuja drje čłowjekojo kaſ by jich žlowo wěrne žlowo Bože bylo, ale na wopravdžite Bože žlowo, na žlowo wěczneje mudroſcze njepſchińdze jim ani do myſlow ſedžbowacž. Woni ſo drje žam i rad žlyſcha rěčecž a měnja, ſo je jich rěč taſ mudra, ale teho njechadža žlyſchecž, kiž móže žam wo ſebi prajicž: ja ſym, kiž ſym a budu, kotrež budu. Tež jow placži: hdyž ſu ſo ſa mudrych měli, ſu woni blaſni ſežinjeni. W ſwojej blaſnoſeži teho ſot ſo ſtorča, w kotrejmiž wſchitka mudroſcž w poſkonečni bydli, kiž móže žam jím pucž k wěrnenemu ſbožu poſkaſacž.

Ale kaž nuſne to ſa čłowjeka je, ſo na Bože žlowo poſluchā, Khryſtuſ tola hóleho poſlucharja hiſčeze mudreho njemjenuje, praji wjele bóle wo tajkim, ſo dom ſwojego ſboža na pěſk twari, ſo potajkim žaneho wobſtača, žaneho ſakkada nima. Hiſčeze jene žada: ſchtóž te moje žlowa žlyſchi a ežini je, kaž tež hiſčeze pschi ſwojimi dželenju ſwojich wuežobníkow na to dopomina, hdyž jím pschikafa: wuežeze jich džeržecž wſchitko, ſhtož ja wam pschi-kafa ſym. Wſchako tež hízom starſhi huſczisčho ſkorža: ja ſym

źwojemu dżęsczu wschitko prajil, ale wono njecha połkuchacż, to rěka, po mojej radze czinicż. Woni jara derje wjedża, so sa jich dżeczo wschitko wot teho wotwizuje, so po njej czini. To chze też Bóh. Wón tola k nam człowiekam njeręczi bjes wotpohlada, woni niczo bjes zyle węste wotpohlada nječzini, chze se wschem, schtoż czini, też nječto węste dozpicż, też s tym, so nam dawa źwoje kłowo ɬyscheż. Wón też niz jeno tehodla k nam ręczi, so by naž nastróžil w naschim czelnyim hręscnym źiwjenju, abo so bych my nječto rjane ɬyscheli, kaž druhdy praja: to bęsche rjane pře dowanje, kym ho prawje na nim natwaris, ale potom tam dżaja a na njo sabyd, po nimi nječzinja. Potom sa nich tuto předowanje wopravdże żane rjane předowanje njeje bylo, woni nje jazu ho s njego natwarjeli. Potom hafle je sa człowiekam předowanje rjane, żohnowanja połne; natwarjaze bylo, hdyz ho psches njo k temu nawabież dawaju, po nim czinicż, źwoje sbože dale na nim twarież, ho bliże dacż dowjescz k węcznemu sbożu.

Ale nješpominajmy, hdyz wo tym ręczimy, so mamy Boże kłowo czinicż, jeno na to, so bych my nječto dokonjeli, Boże kafsnje dżerżeli, też ɬubjenja, też kłowa tróscha, kiž ho w bibliji namakaju, su tola też Boże kłowo, też te żame mamy czinicż, to rěka, na nje mamy ho połnie spuscheżecż. Wo wjèle wjeżela, wo wjèle mera pschinjeżku ho człowiekovo psches to, so ho połnie no nje nješpuscheżaja. Kaž wjèle wjazym mera by do naschich wutrobów czahnyko, hdz bych my wopravdże chzyli czinicż po tym kłowie: njestarajeż ze ho, wasch njebjeski Wóteżez wę, so wu teho wscheho potrjebacze. Abo po tym druhim: porucż temu ńenjeſej źwoje pucze a mje nadžiju k njemu, woni budże wschitko derje czinicż. Schłóż ma wopravdże tajnu nadžiju a teho dla jemu źwoje pucze porucza, teho njemóże żadym njemér wjazym stróžież, bjes staroszow kaž dżeczo psches źiwjenje póndze. — Haj, niz jeno wo mér a wjeżele hiżom na semi ho pschinjeżenu, hdyz po jeho kłowie nječinimy, też wo źwoje węczne sbożo. Pschetoż żame potom nješaložimy na njesachodny sałozk węcznego kłowa Bożego. Abo na cjo chzyli źwoje węczne sboże sałozecż, je-li so niz na to, schtoż s węcznoſce je, na kłowo węcznego Boha? Wę, dha budżeski žiw, twoja wera je cze wustrowila, je tebi pomhala, wona praji a kłubi. Schłóż po tutym kłowie czini, schtoż we wérje ho dżerži kē Chrystuſej Jesuſej, schłóż źwoje sboże doczaka wot njeho, jenož wot njeho, na njeho źwoje doŵerjenje staji sa czaž a węcznoſce, tón je źwoje sboże na tu skału stajik, kiž s węcznoſce mits dożaha do tuteje czažnoſce, je dom źwojego sboża wojerdże sałozil, je mudry muž ho sežinil. Żadym człowiek ujetwari źwoju kłęžu, kiž dyrbí jemu w tutej czažnoſce sa jeho czelo klužicż, na njehki pęſk; chzenni mudri bycz, kaž mogli sbože źwojeje dusche, kiž dyrbí naiu we węcznoſce wostacż, na sachodny pęſk seūſkich węzow twarież? Tuž dha cžiūm w kóždy na nastupanju po Božim kłowie, kotrež ɬyschimy, a my ho mudri mužojo, mudre żony sežinimy, njetrjebamij k taž mjenowanym mudrym ludżom kłodzież. —

2. Ale so hmy ho tajny sežinili, mamy też wopokaſacż. Hdz dha ho to najlepje pokasa? Swonownje njemóžemy to pschezo hnydom taž bjeso wscheho widzecż, hacż je ho dom na pęſka abo na skału natwaris. Sakkad leži we kłubinje. Hafle hdyz strachi pschińdu, ho to pokasa. To chze Khrystuſz prajicż, hdyz w pschirunaju dacie rjeſnje: „jało naħly deschecz padże a woda pschińdu a wętry dujachu a na tón dom storkachu, woni wschak njeſpadże; pschetoż woni bęsche na skału stajeny”; wo druhim domje paſ, kotrež bęsche na pęſk twarjeny rěka: „tuž woni padże a bęsche jeho pad wulki”. Wobemaj domowmaj hroža te żame strachi a. n ē t k ho pokasa, so bęshtaj hinc natwarjenaj a njebęshtej jenak wjele hōdnaj. Taž też je pola człowiekow. Kaž dolho wschitko derje dże, źiwjenje cžiche, bjes czežszych domapytanjom wostanje, sda ho, kaž by njewerjazy, kiž ho wo Boże kłowo njestara, ho po

nim njeſloži, runje taž derje psches źiwjenje pschińdu a w žiwjenju wobstał, kaž tón, kiž ho k Božemu kłowu dżerži. Haj, husto tamny po sdaczu dale pschińdu, a je sbožowniſchi hacż tón, woni ho hordzi psched tym, jeho znano też sažpiwa. Ale hdyz potom czažy spytowanja a pruhowanja pschińdu a wonie pschińdu sa wobeju jenak derje — husto pschińdu zyle te żame — potom ho połaſuje, so sbože źwojego źiwjenja njeſtaj na tón żamny sałkad twariloj. — A tute pruhowanja a domapytanja, to su te wichor źiwjenja, kiž husto njenadžiży pschińdu, to su nahle descheczki ſrudoby, kiž człowiekam husto taž jara poraża. Schłóż twjerdże njeſteji na Božim kłowie, tón bęži potom k człowiekam, so by pomož pola nich pytał. A tola rěka: saſlaty je, schtoż ho na człowiekow spuscheža, woni pomhacż njemóža, tón skorži a żaloseži, hdyz pola nich wocząkanu pomož njenamaka, tón by chzyk sawutlicż, dokelž wjazym njeſw, hdze by ho hischeze mohi wobrocicż. Nahle descheczki ſrudoby torhaju jeho bōſy jow, bōſy tam, pschinježu jeho bōſy na tu, bōſy na tamny myſl; woni njenamaka, hdze by jeho noha mohla wojerdże stacż. A hdyz wichor żudneho dnia pschińdu, kiž jemu też poſledni sbyt wscheho teho precz wosmje, na czož bęsche ho hacż dotal spuscheža, potom kłuboko padnje a njebudże móz wjazym stanycż. Sbože jeho źiwjenja je na pschezo ſtažene, jeho żbóžnoſce na pschezo ſhubjena. — Zwie hinc tó n czažy spytowanja a domapytanja wobsteji, kiž źwoje źiwjenje a sbože źwojeje dusche na Boże kłowo ſaložuſe. Wón cžuje drje też, kaž wichor wokolo njeho howrja, ſchepota tež pod czežkim nješboženim, ſaczuwa tež tu ſrudobu, kiž jeho trjechi, ale żaneho ſawutlenja woni njeſnaje, padnycż njemóže, jeho wera, jeho doŵerjenje dżerži jeho kaž se żelesnymi pschidżerzanckami twjerdże na ſakkadze Božego kłowa a jeho ɬubjeñow; te jeho pschezo ſažo tróschtua, dawaju jemu pschezo ſažo nowu móz, so njeſawutli, ale ſtróžtym rjeſnje: mój ńenjež a mój Božo, moja ſkała a mój hród, na kotrehož ho spuschežam. A pschińdu hréč, do kotrehož je tež woni padnył, chze woni jeho do ſtaženja ſtorežicż, dha ſteji pod kichizom na Golgacze, k temu ho dżerži, tón wola sa njeho: żmilnoſce, żmilnoſce. A tuž wostanje, hdyz ho tež kłuboko ponizeneho ſaczuwa, tola tróschtym a kħwali:

Ja hmy psches Khrysta ſkrawne ranę
Tón prawy grunt nět namakał;
Tróscht druhi njeje namakanu,
So bych ho we nimi ſradował.
Tón grunt mi węczne wostanje,
Hdyż wschitko druhe ſahinje.

Na tutym ſakkadze woni wostanje a njeſpadnje.

A pschińdu tež sa njeho poſledni naježschi wichor, wichor żmijercze a žuda, woni ſteji na wotwalenym rowowym kamjenju źwojego Žbóžnika, kiž je tež sa njeho žmijerci móz wſal, dżerži ho k jeho kłowu; schłóż do mnie wéri, tón nihdz njeſumrje. Žmijercz a žud dyrbatay czeſkacz psched nim, tym źiwjenjom, tej prawdoſciu. — Taž wostanje dom jeho ſboža jemu njehnuth pod wschitkinii wichoram, kiž móža jemu jow kaž tam hroſheż. Woni je wopravdże mudry muž, mudry sa njebjeske fraleſtwo. Nochzyli ho wschitzu tajny sežiniež? Tuta mudroſce je jeniczka prawa mudroſce, kiž wérne żohnowanje pschinjeſe. Tuž dha njeh Khrystuſow kłowo ho nam kłuboko do wutrobų hręba: „Schłóż te moje kłowa ɬyschi a czini je, teho pschirunam ja mudremu mužej”. Hamjen.

W. w. H. W.

Lutherowe kłowa wo bibliji.

Człowiekova kłowo je ɬabuſki synk, kiž do powětra wujedże a ho bōſy ſhubi. Boha kłowo je paſt wjestsche hacż ſemja a njebjeſza, žmijercz a hela; pschetoż wono je móz Boža a wostanje węczne!”

1. Petr. 2, 9 b:

**Bóh, „Wótz swétká“ wéczneho, je
s čzym naš powołał na swoje džiwnie
swétko!**

Hlášení: Nět khval, o duscha, khval Bože dobroty! ic.

Blyščej jašný sklonza wérnoscze Božeje
je s Lutherowym pschelozkom Biblije
ho křesćijanstwu sašyboliš,
so móže w swobodze sbóžnej khodźicž.

Immanuel — wschał heſko je wérjazych;
Bóh s nami! — khwali zyrkej ho kniesowa,
psches Lutherowy žohnowaný
Biblije pschelozk džé wobhnadžena. —

Bě čzémnoſez předy počela křesćjanstwo;
lud njeſnojeſche wérnoscze Božeje,
ho bědowasche se ſlukami
dohyimi; tola bjes wotprežinka.

Qud sydchowasche, pod pschahom ſakonja
a evangeli jemu bě ſakryty;
psches Lutheru pak ſaſhwéčene
jemu bu njebjeſke swétko prawdy. —

Immanuel, Bóh s nami je! — khwalicž ſmě
nět zyrkej Boža we swétle khodžaza,
kž jej bu ſnowa wobradžene
s Bibliju, živjenja žórkem wécznym. —

Jehovah naſcha móz a naſch kérliſch je,
a ſbož naſhe bu jeho poſelſtvo
to ſbóžne, ho ſmí wumozjeni
i poſlečza k swobodze Božich džecži.

A herbſtvo dostačz křjatych we swétle nam
ho dyrbí jónu w bydlenjach poſkoja
psched wobličom a ſtolom Božim,
hdžez halelujah ho wéczne ſpěva.

Tam swétko ſbóžne po wſchitke čzémnoſeſi
ho čzúneſeſe tudy wuliwa wobſtajne;
„Wótz swétká“ wéczneho wschał Bóh je
žórklo a ſtudžen fa wumozjených. —

Skutk Lutherovy wostawa njeſmjernej
tač ſa wſcho čzlowſtvo, dokež je Biblija,
psches njeho ludu poſličena,
živjenja žórklo a ſtudžen ſboža.

— Duž, křeſćjenio, ho radujmy wutrobnje,
jo jaſni „swétko wéczneje ſwétkoſcze“
nam s Biblije ho na pucž domoj
a ſ dobor k herbſtu tam pschelraſnjených! —

A khodžny w swétle živjenja ſbóžneho,
kž ſe ſklowa ho poſličja Božeho
na čzér nam psches wſchě bědy čzaſa;
wodžer wschał k ſbožu je Bože ſklowo! —

S nim žohnowaní w Bosy ſmí bohaczi
a maný ſawdawf ſwobody wéczneje,
tu hžo uobjedž wſcheho horja
k ſbóžnoſci wécznej ho pschihotujo. —

Lutherowe ſlowa wo bibliji.

„Bóh je nam ſwoje ſlowo dał; w nim je nam bohacze ſje-
wił, ſchtož dyrbimy wo nim wjedzecž, džerzecž, wérjeſe a čeho ho
nadžiſecž. Po tuhym dyrbimy ho ſložowacž! Tač njemóžemu
go myliež!“

Lutherowa biblija.

We klóſchtriu w Erfurce namala mnich Martinus bibliju
we křeſćianskej rěči. Reformatör Luther je ſa ſwoj wulzy wazny
nadawf měl, tutu bibliju ſwojemu ludej w maczérnej rěči po-
dacz.

„Byli to Boža wola byla, ſo by jenož tuta kniha byla we
wſchech jazykach, rukach, woczach, wuſchach a wutrobach“, tač
Luther ſam piſche, a ho nadžiſeſche, ſo „budże to teho piſzania
mjenje a teho ſtudowanja a čitanja w ſwiatym piſmije wſaz
a ſa to tež wſho druhe piſzanie bōle k ſwiatemu piſmiej po-
wiedzie!“

Pſcheloz bě wón na bibliju poſkaſował, ſo ſam na niu po-
wolał, nět dyrbjesche ju wón zylenmu ludej do rukow dacž.
Prjedy dyrbjesche lud wérjeſe, „ſchtož zyrkej wérjeſe“, — tač
Luther ſo ſam wupraſi, nět dyrbjesche lud ſo ſam w bibliji
wobhoniowacž, hacž to tomu tač je, kaž wón ſam a eži, kiž ſi nim
jako nowi předarjo wuſtupichu, to předowachu.

Toła bibliju, zyli bibliju do druheje rěče pſchelozicž, to je
hobrski nadawf a nimo teho jene wulzy křutne a ſamolwjenja
polne dželo. Pſcheloz kaž pſchelozk, tač ſaložk luda, kotrež pra-
teſtſt biblije njeroumijesche; bylni pſchelozk wopacžny a mylny
był, by to tež ſaložk luda a jeho wéra a tež jeho živjenje bylo.
Prateſtſtaj biblije ſtač hebrejska rěč ſa ſtarý teſtament a grichyska
ſa nowy. Laciečanska biblija, kajkuž ju katolska zyrkej pod mjenom
Bulgata wužiwacze a hischeze wuživa, njeje prateſt biblije ale
hakle pſchelozk ſ tamneju stareju rěžom. Bulgata bu wokoło
lěta 400 po Khr. narodže wot Hieronyma ſhotowjenia a wot zyr-
wineho konzila romſko-katolskeje zyrkeje w Triencze 1546 ſ nowa
ſa jeniečki prawy w katolskej zyrkei placzący pſchelozk biblije
wobkruczena.

Hacž do lěta 1521 bě Luther w ſtajnym wojowanju ſe pſcheloznikami ſtač a bě džela jara wjele měl. Tač ſ Wormſa domoj jědžiſe, bu wón w nozy wot 3. ſ 4. meji w ležu pola Alten-
steina nadpadnjeny a na hród Wartburg dorjedženy. Tutón
dyrbjesche Luther, wot křežora ſastoreženemu, wukhowanka bycz.
Tač „Junfer Jorg“ tam pſchelozvajo namiaka tam měra a po-
ſkoja po wulkim napinanju a njeprzechetawazej hanjeńzy. Tač mó-
žeſe ſo ſmuckownje a ſwonkownje pſchihotowacž na to wulke
dželo pſchelozjenja biblije a móžeſe jo tam tež ſapocžecž a ſ wul-
keho džela dokonjecž, pſchedywſchém nowy ſakón. Wón ſam wu-
ſnoje: „Nět naſhonju, ičto to rěka: pſchelozowacž a čehodla ſebi
nichtón hacž dotal na to ſwěril njeje!“

Tołe poſlednje njeſroshym wopak. Pſchelozkow biblije do
němſkeje rěče tu hžo bě. Biflop Ulſilas, tač ſo ſam poſe, je
tač přeni bibliju do germanſkeje rěče pſchelozil, do rěče ſwó-
jeho luda, kotrež bě lud Gotow. Bě to wokoło lěta 350 po
Khrystuſhu. Wot tuteho pſchelozka ſu ſbytki hacž na dženſniſchi
džen ſwukhowane. Tač Luther na Wartburg pſchihudje, běchu
hžo wſaz němſkih pſchelozkow ſhotowjenych a ſamo tež čzifcheža-
nych. Ale kajkic! Bě to křečanska biblija, ſklowo po ſlowje do
němſkeje rěče pſchelozena a to do jeneje, kotrež njebe ſa lud ſro-
ſyliwa. Tehodla njeſobychu ſebi tute pſchelozki lud. Lud pak
dyrbjesche bibliji dostačz! A tutu bibliji ſa němſki lud je Luther
pſchelozil a ludej dał.

¶ tomu je wón na pomoz ſwołat tež wſchech pſchecželow a
wědomostnych muži. Wožebje starý ſakón ſe ſwojeje hebrejskej
rěči bě wulka čeza, dokež bě hebrejska rěč mało ſnata. Toła
ſakkad a ſaložk a hlowne dželo je Luther ſam dokonjal a to pſchede
wſchém we ſamotnoſci hroda Wartburg w ſymje lětow 1521-22,
doniž potom ſo w tydzenju do Envocavit do Wittenberga wro-
čiſtſi, tam dale njeđeſkaſche a dželo tač daloko dokonja, ſo
móžeſe 21. septembra 1521 we Wittenbergu přenja němſka
biblija wuńcz. (Vokraczowanje.)

Zyrkej a ſtat.

A jubilejnej Lutherowej biblije?

Dyrbiny ſnamyjeschko praschenja ſady tuteho hlowa ſtajic̄, dokež ſo nam nochze wěric̄, ſo je to ſ wotpohladom cžinjene a woſjewjene w ſeptembris 1922 we: „Verordnungsbatt des Ministeriums des Kultus und öffentlichen Unterrichts für den Freistaat Sachsen“ a to hiſcheje runje ſ 1. ſeptembrey, po tajkim ſ 1. dnjej jubilejneho měřaza, ſchtož tu podawany:

„Na ſwiatych dnyach, wot ſtata njeſchipóſnatych, nježmědža ſo w pſchichodze na žadyn pad ani wuczerjo ani ſchulerjo wjazy wot wopyta ſchule wužwobodzic̄ tehoodla, ſo býchu ſo wobdzeliſi pſchi nabožnych ſwiatocžnoſejach ſwiateho dnia.“

To je ta najvažniſha ſada teho přenjeho tam na 126. ſtrone wofjewjeneho wukasa. Tón druhí na ſaménej ſtronje ſtejazý wukas ma ſo tafle:

„Po artiklu 148, 2 wukostatneje wuſtawy ma ſo pſchi roſ wucžowanju na ſjawných ſchulach na to ſedžbowac̄, ſo ſo ſačueža hinalſmyſlených njeſranja. Na ſaložku tuteho poſtajenia ſo ſ tuthym wukaze, ſo ma ſo w ſchulach ſ wonkach nabožnych hođzin wſchitko wuwoſtajic̄, pſches cžož mož ſo někajki nabožny wliv wutworic̄. Wutruoſe, modlitwy a zyrlwine kherliſe ſu jenož ſa nabožne hodžinu dovolene. Poſchitkovne wuhotowia ſchule, kaž ſwiedženje w ſchuli, pſchijmanje a puſcheženje ſchulerjow, ſapokanje a puſcheženje wuczerjow a podobne, nježmědža žaneho zyrlwineho abo nabožneho rafa měč ale dyrbja ſo tak wutworic̄, ſo može ſo to kóždy wuczer a kóždy ſchuler wobdzeliſi bjes teho, ſo jeho tehoodla ſwědominje wobſkoržuje. — To ſaméne placzi tež ſa wutworjenje ſaſtojných ſhromadzijnow wuczerjow.“

Pod woběmaj wukasomaj ſteji: „Ministerium des Kultus und öffentlichen Unterrichts“, a wudate je woboje w Drježdžanach.

Drježdžany ſu hlowne město Sakskeje, teje Sakskeje, w Kotrejž ſo pſched 400 lětami reformazijska ſapocža, w Kotrejž pſched 400 lětami runje w ſeptembru Dr. Marcžin Luther ſvoju bibliju w němskej rěči wuda, w Kotrejž w tuthym ſamym měřazu ſeptembru tuteho lěta 1922 evangelski lud ſwjecži jubilej tuteje biblije, haj jubilej zyloho evangeliona!

Nochzeny dženža jednac̄ wo tym, hac̄ to tón abo tamníj paragraf wuſtawy ſada abo doivoli abo ſakaze, wjele hóle ſo prascham: Što praia ſ temu to naſchi ſtarſchi wſchitzu do hromady, ſto praia to naſchi evangelsky ſtarſchi wobebje? Džecži, Kotrejž do ſchule kholža, ſu tola naſchich ſtarſkich džecži! A ſto praia to naſchi wuczerjo ſ temu? Dže to tola runje tak wo wuczerjow kaž wo džecži!

A njedyrbjeli my žaneho druhého pucža a wupucža měč a namakac̄, jeneho maný dženža hízo, jeneho, wo kotrymž prajimy, ſo wón je tón přeni a tón runy a tón prawy, na kotrymž nam nichtóni do pucža njeſtupi khiba my ſami, a to je: Dom, ſwójbny dom! A w nim evangelskej ſtarſchej, kſchecžanskej ſtarſchej, kſchecženjo do zyla! A pſched nim ſwójbne blido, jako domjazh woltar kaž domjaza klétku kaž domjazh wuczerſki ſtol! A na tuthym biblija, Lutherowa biblija w maczeřnej rěči!

Hdyž nechtóžkuli hac̄ dotal ſo ſdaloval ſwojeje biblije, ſ ſlokoſču ſpominal na jubilej biblije, nětk dyrbi, dyrbi jón ſobu ſwycerſčic̄ biblije dla, ſwoje dla, ſwojich džecži dla, ſwojeho luda dla. Ssnadž dyrbiny do zyla džakowni hyc̄, ſo naſ ſak ſo tak ſo na božinje, ſ wérje, ſ bibliji, ſ modlitwie, ſ Bohu wolaſa! Ssnadž tafle wokanje pſches tafle wukasy jich wjazy ſwoſa hac̄ předowanje ſ ſletki. So by nam a naſhemu ludej tutón jubilej daſ ſ nowa zyla evangelion!

To hlowo dyrbi wostajic̄
A žanoh' džaka dōſtac̄;

Bóh dže naſ ſ duchom wobdaric̄,
W tej bitwje pſchi naſ wostac̄;
Hdyž woni woſmu nam
Wſchē cžazne ſubla tam,
Dha ſ teho nimaju
Wſchak niežo ſ lepſchemu,
Nam dyrbi njebo wostac̄.

S blifka a ſ daloka.

Džen evangeliſtich wojadow Němskeje (Deutscher Evangelischer Gemeindetag) wotmě ſwoju lětnu ſchadžowaku 12. a 13. ſeptembra w Lubiju. Štutej bě ſ dobor ſa Lubijſki a Budyschſki zyrfiňih wotrjež diözesanska ſhromadzisna ſjednocžena. To, ſchtož naſ dženža, na dnju naſheje Biblije, ſ džela Lubijſkich ſhromadzisnow ſajimuje, je to, ſo ſo tam ſjednocženi ſaſtupjeſrjo ſe wchěch kónežin naſheje Sakskeje w jenej myſli wuſnachu ſ Bibliji a wobebje tež ſ Bibliji jako ſaložkej wocženjenja a wukublana naſchich džecži, naſheje mlodžinu a tuž tak zyloho luda. Hlowna ſhromadzisna, 12. ſeptembra popoſdnju wotměta, džiwashe na to; we wjecžornej ſhromadzisne ſaméneho dnja pſchiſa ſo reſoluzija ſ temu, kotaž ſo w tuthym dnyach w nowinach wofjewi. To bě jena wotmoſwa na wukas naſheje wyschnoſe ſie pſchecživo Bibliji a nabožinje! Nad naſchimi wojadami a nad naſchimi wojadnymi to nětk je, pod tutu reſoluziju, pod tute pſkne wotmoſwjenje ſwoje poſne njeni ſtajic̄ pſches ſkut! A tutón ſkut ma býz to do ſkutka ſtajene hlowo naſheho Luthera:

„To hlowo dyrbi wostajic̄
a žanoh' džaka dōſtac̄!“

Hdje a kaž to cžinic̄, to ſo hafle njeprafše! To hubjeneho ſacžiſcheža cžini! Kſchecžan, evangelski kſchecžan, evangelska kſchecžanka, woni pſchego wjedža, hdje to a hdj to a kaž to! A jena evangelska wojada to cžim hóle! A naſchi ſerbſky evangelsky wotzovo njeſzni ſenje, hdje wo Bibliji džesche, cži poſkledni byli, ale cži přeni ſobu, kíž ſu ſo njej ſtali, ſo ſo njej wuſnawali, na nju ſo ſaložowali! Chzemý my naſchich evangelskich ſerbſkich wotzow njehódní hyc̄! Tola nihdy niz! Tuž dženža, na dnju naſheje Biblije, naſheje naſhemu evangelskemu ludej do rukow dateje Biblije, poſožny my ſwoju pravizu pſched Božim wobliežom na ſwoju domjazu Bibliji a cžiúmy ſa ſebje, ſa ſwoj dom, ſa ſwoje džecži, ſa ſwoju evangelsku ſwaje to ſwiate hlybjenje:

Biblija, naſheje wěry žorlo!
Biblija, naſchoh' ſiženja ſalož!
Biblija, nam bróni we wojowanju!
Biblija, nam tróſcht we ſarowanju!
Biblija, ſa ſiženje nam wodžerka!
Biblija, ſa wumrécze nam dohveze!
Biblija, tej' wěčnoſe ſam wěſtoſcž!
Biblija, kíž wot Boha, wot Jeſuža!
Biblija, ty, ty wjedž naſ ſo Bohu, ſo Jeſužej!
Biblija, ty moja, naſcha Biblija!

Listowanje. H. w Kl. ſa 15. p. Tr. — W. w H. ſa 16. p. Tr.

Listowanje cžiſčeženje. Dželo w cžiſčeženii wſchědnje roſeže. Dyrbiny cžaz wutwuzic̄. Dokelž tutón tydženj ma cžiſna pſchepoſdze dónidže, dyrbjachmy ſo ſami ſtarac̄, ſo by koſjenko we prawym cžazhu wuſchlo.

Samolwity redaktor: farat W. r. g. a. c. ſ. w. Nožacžiſach.
Cžiſčež Szmolerjez knihičiſčeženje a knihařenje,
ſap. družtvo ſ wobm. rukowanjom w Budyschinje.